

VIP-kehittämistoiminnan helmet

TYKS-alueen kokeilutoiminta

1. VIP-kinkarit 9.12.2020

Aikataulu

Käsitteet

13.45 Tekninen tsekkaus

14.00 Tullaan tutuiksi!

Koulutusprosessi

Vaativa erityinen tuki

Teemaryhmät

14.45 Kehittämistoiminnan
helmet

15.30 Koulutus päättyy

- Vaativa erityinen tuki
- Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat
- Monialainen yhteistyö
- Verkostotyö
- VIP-koulutus- ja kehittämisverkosto
- Vaatu-toimijat
- Osaamis- ja tukikeskus OT

Tavoitteet

Tuetaan lähikouluperiaatetta ja vahvistetaan lapsen ja nuoren tarvitsemaa tukea hänen omassa lähiympäristössään

1. **Koulutetaan** kuntien konsultoivia/koordinoivia erityisopettajia ja opiskeluhuollon ammattilaisia konsultatiivisessa työssä
2. **Vahvistetaan ja mallinnetaan** kuntien omaa konsultaatio-osaamista ja toimijoita sekä monialaista yhteistyötä
3. **Kehitetään** vaativan erityisen tuen toimijoiden (Vaatu- ja kunnalliset toimijat) konsultatiivista työtä
4. **Valmistetaan** koulutusteemojen mukaisia sisältöjä vaativasta erityisestä tuesta Sote-akatemian Osaamispuuhun kaikille avoimeen käyttöön.

Tänään:

- Päivität tietojasi VIP-kehittämistoiminnasta ja sen helmistä
- Opit reitit, mistä löydät tietoa
 - Kouluakäymättömyydestä
 - Sijoitettujen lasten koulunkäynnistä ja
 - Toiminta-alueittain järjestettävästä opetuksesta
- Pohdit omia, koulusi ja kuntasi käytänteitä vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten tukemisessa

VALTERI

Nosta kätesi, jos olet samaa mieltä.

1. Olen VIP-konkari: kehittämistoiminta on minulle tuttu juttu.
2. Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten, nuorten ja perheiden eriarvoistuminen on lisääntynyt, koska palvelut heijastavat kuntien taloutta ja päättäjien arvomaailmaa.
3. Meillä sivistys- sosiaali- ja terveystalveluiden yhteistyö on koordinoitua ja suunnitelmallista. Se näkyy työyhteisössäni opiskeluhuollon käytänteissä.
4. Hallinnonalojen välisestä tiedonkulusta on sovittu. Tiedämme, mitä kasvatuksen ja opetuksen kannalta välttämätön tieto tarkoittaa.
5. Seuraan TUVET-sivustoja, koska minua kiinnostaa tutkimukseen perustava tieto vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppimisesta tulisi tutkimuksen mukaan tukea.
6. Työyhteisössäni kerätään oppijoiden oppimista ja hyvinvointia kuvaavaa arviointitietoa. Kehitämme toimintakulttuuriamme tulosten mukaan.
7. Kollegoiden tuki ja työyhteisön osaamisen kehittäminen ovat työssäjaksamisen lähtökohta

VALTERI

VIP-kinkerit!

1. Kinkerit
9.12

- Vaativa erityinen tuki
- Vip-kehittämistoiminnan helmet

2. kinkerit
21.1.2021

- Opiskeluhuollon raamit ja rivitanssi

3. kinkerit
8.3.2021

Opiskeluhuollon haasteet hallintaan

4. kinkerit
8.4.2021

Monialainen yhteistyö ja perhekeskukset - totta vai tarua?

5. kinkerit
6.5.2021

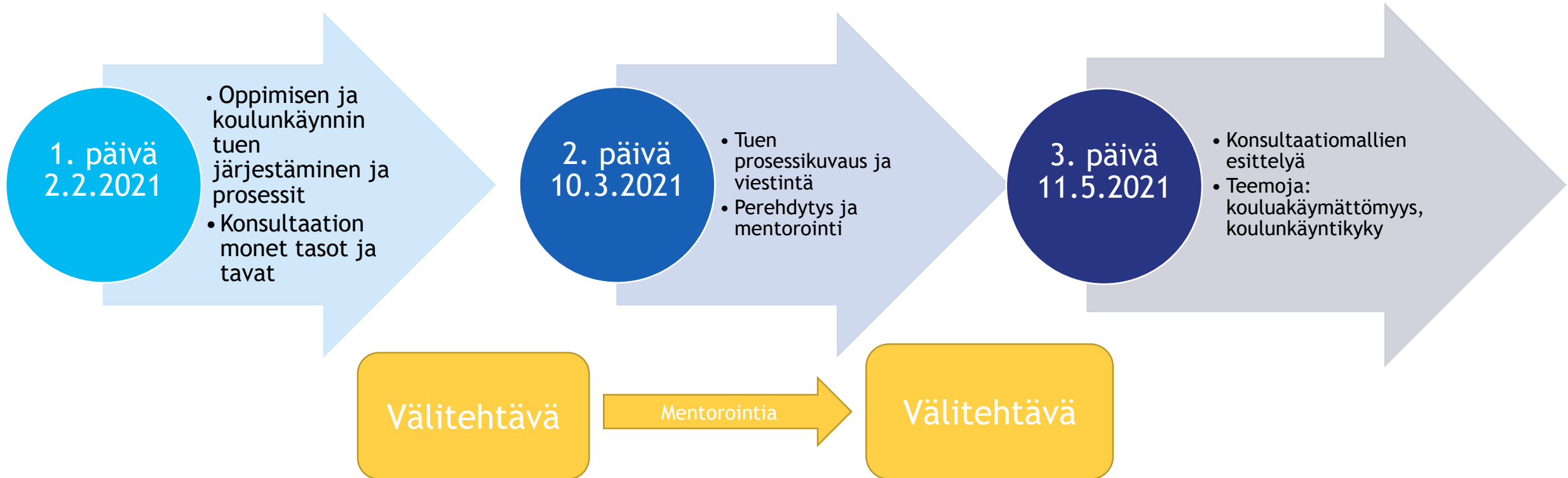
Sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäynnin tukeminen - kokemuksia ja kokeiluja

VALTERI

KO-PRO Konsultaatiokoulutus

Luonnos

Tavoitteet

- mallintaa kunnan oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvän konsultaation rakenteet
- selkeyttää monialaisen yhteistyön toimintamalleja
- vahvistaa työparien ohjaustaitoja ja ammatillisia valmiuksia
- edistää osaamisen jakamista ja verkostoitumista sekä voimaantumista yhdessä muiden osaajien kanssa

Vaativa erityinen
tuki

Teemaryhmät

Kehittämistoiminnan
helmet

Tiian poluilla on ollut
monta vaikeaa oppituntia ja
yksinäistä ruokailua,
monta lainvastaista tekoa,
hylätyksi tulemista ja poislähtettämistä.

Monta huonoa kokousta,
toimimatonta verkostoa
ja vaihtuvaa ammattilaista.

Monta välittämätöntä,
opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä viestiä.

Monta hiljaista tai liian äänekästä vastuunkantajaa,
monialaista ammattilaista

Kehittämisehdotus 3.

Sairaalaopetusyksiköt,
Elmeri-koulut, Valtion koulukodit,
Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

kunnalliset erityiskoulut,

sekä yliopistolliset ja muut
erityispedagogiikan tutkimus- ja
koulutusyksiköt
luovat alueelliset
yhteistyöverkostot, jotka nimetään
VIP-verkostoiksi.

Verkosto muodostuu
viidestä yhteistyöalueesta.

Näistä verkostoista kehitetään **vaativan**
erityisen tuen ohjaus- ja
palveluverkostoja.

Vaativaa ja moniammatillista tukea tarvitsevat lapset ja nuoret

- vakavia psyykkisiä pulmia
- moni- tai vaikeavammaisuutta
- kehitysvammadiagnoosi tai autismin kirjoa
- osalla lapsista on pidennetty oppivelvollisuus
- oppilaita, joilla on PoL:n 18 §:n mukaisia erityisiä opetusjärjestelyitä

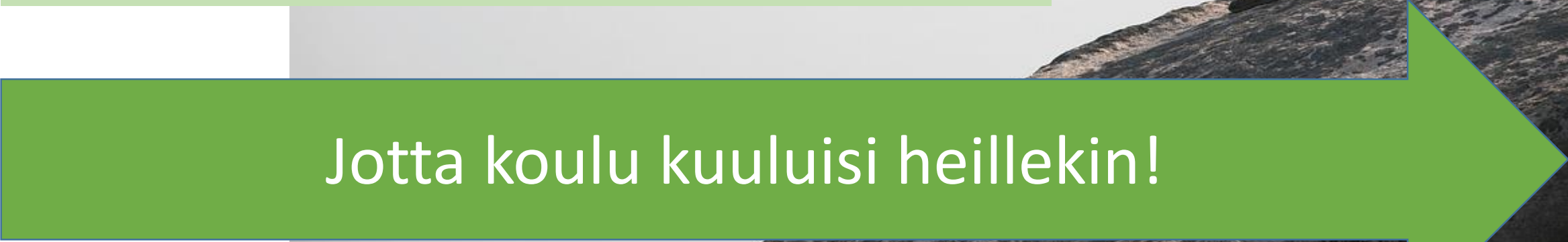
Lasten, nuorten ja perheiden tukeminen

vaatii heidän kanssaan työskenteleviltä aikuisilta

monialaista yhdessä tekemistä,

uusia toimintamalleja ja

osaamisen jakamista.

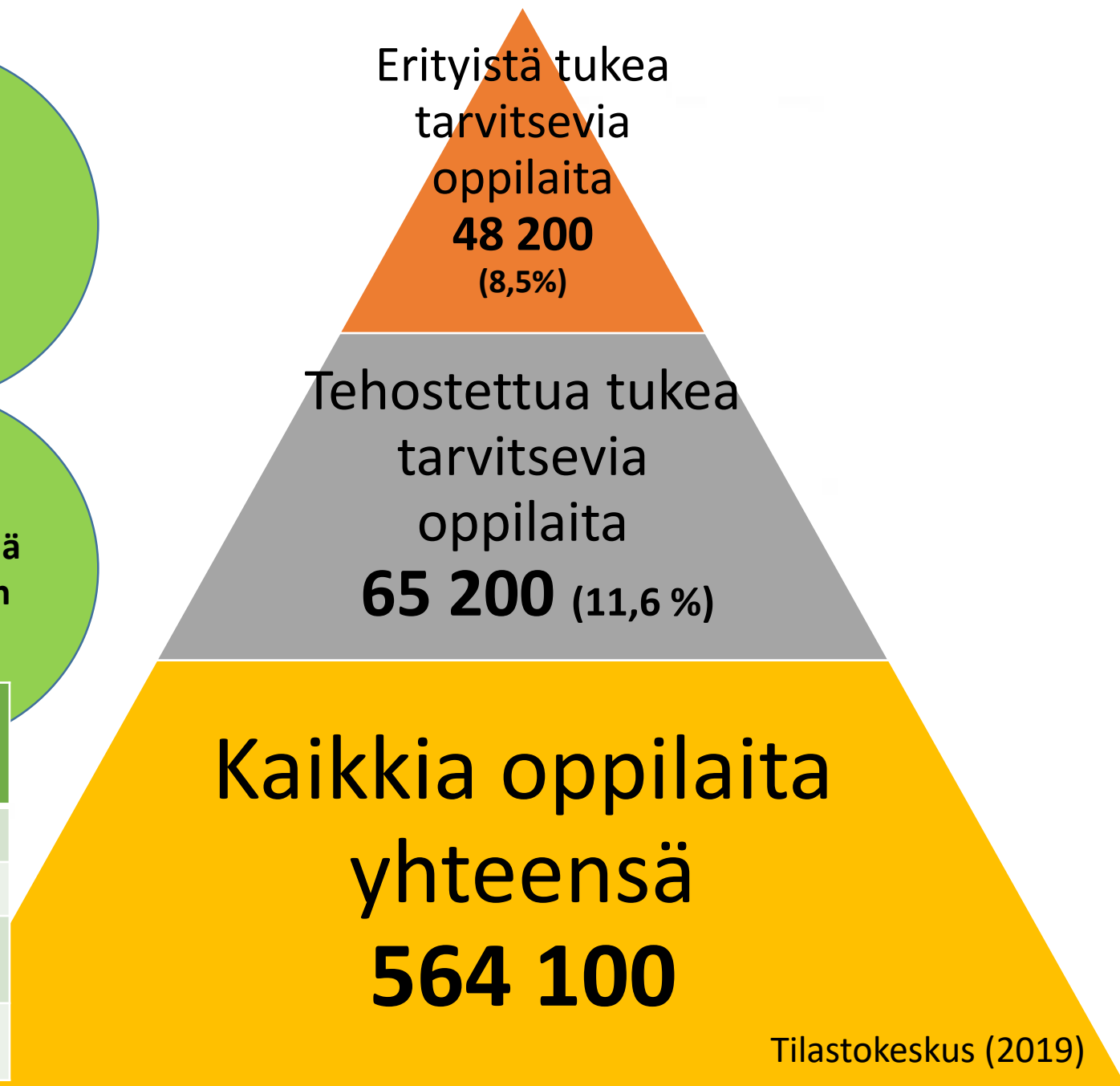
Jotta koulu kuuluisi heillekin!

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevia oppilaita n. 10 000

Koulua käymättömiä oppilaita on n. 4 000

2019	Tehostettu tuki	Erityinen tuki	Opiskelee yleisen tuen ryhmässä
Pohjanmaa	11,6%	6,6%	15,3%
Satakunta	11,6%	10,1%	10,6%
Varsinais-Suomi	11,8%	10,8%	15%
Koko maa	11,5%	8,5%	22,5%

Kunta-agentti
Lape-agentit
SOTE-koordinaattorit
VIP-yhdyshenkilöt
Ydinryhmät
Vaatu-toimijat

**SISOTE – yhteistyön
vahvistaminen**

[Ota koppi! Kohti maakunnallisia lapsi- ja
perhepalveluita. Satakunta](#)

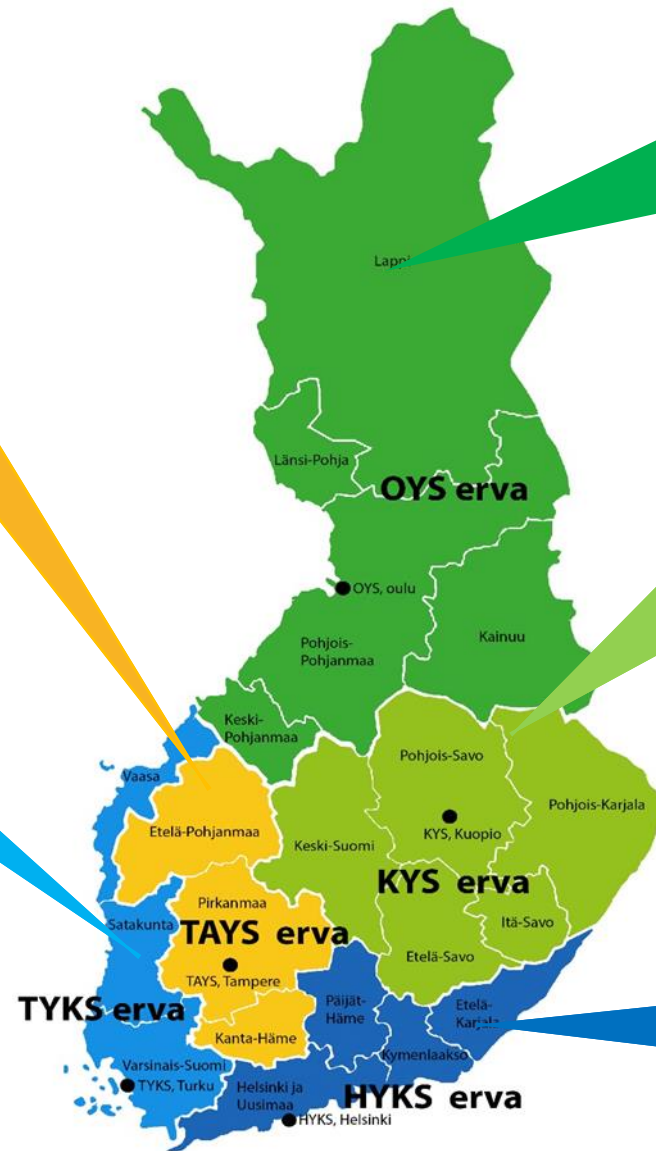
TAYS erva
876 135
asukasta
50 kuntaa

TYKS erva
877 484
asukasta
59 kuntaa

OYS erva
731 869 asukasta
67 kuntaa

KYS erva
826 442 asukasta
68 kuntaa

HYKS erva
2 176 625
asukasta
51 kuntaa

1.2.2018 - 31.12.20120

[Jokainen lapsi ja nuori on VIP_piiirrosvideo](#)

Very important
persons

=

Oppilaat, jotka
oppimisensa ja
koulunkäyntinsä
tueksi tarvitsevat
vaativaa erityistä
tukea.

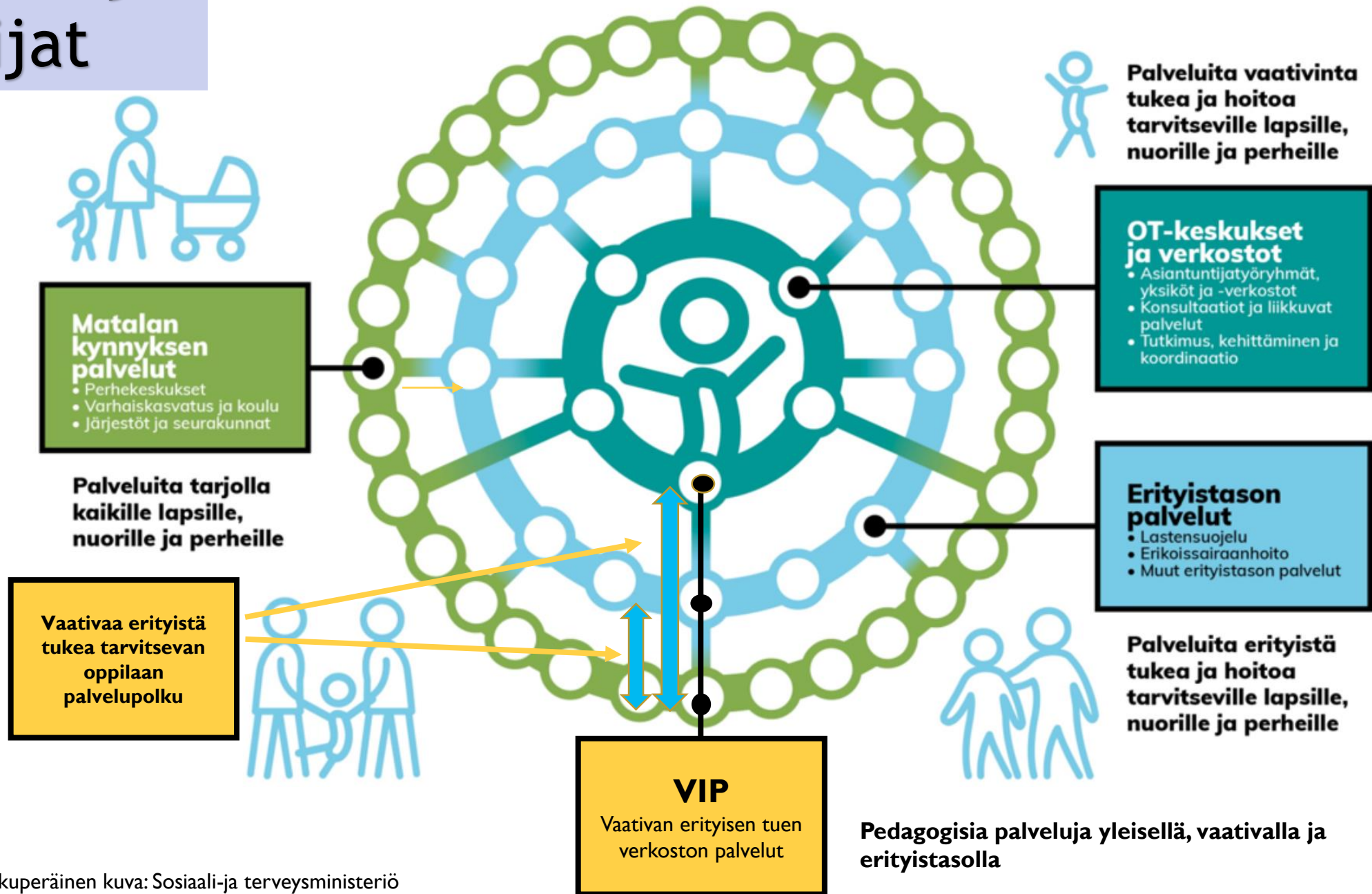
Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

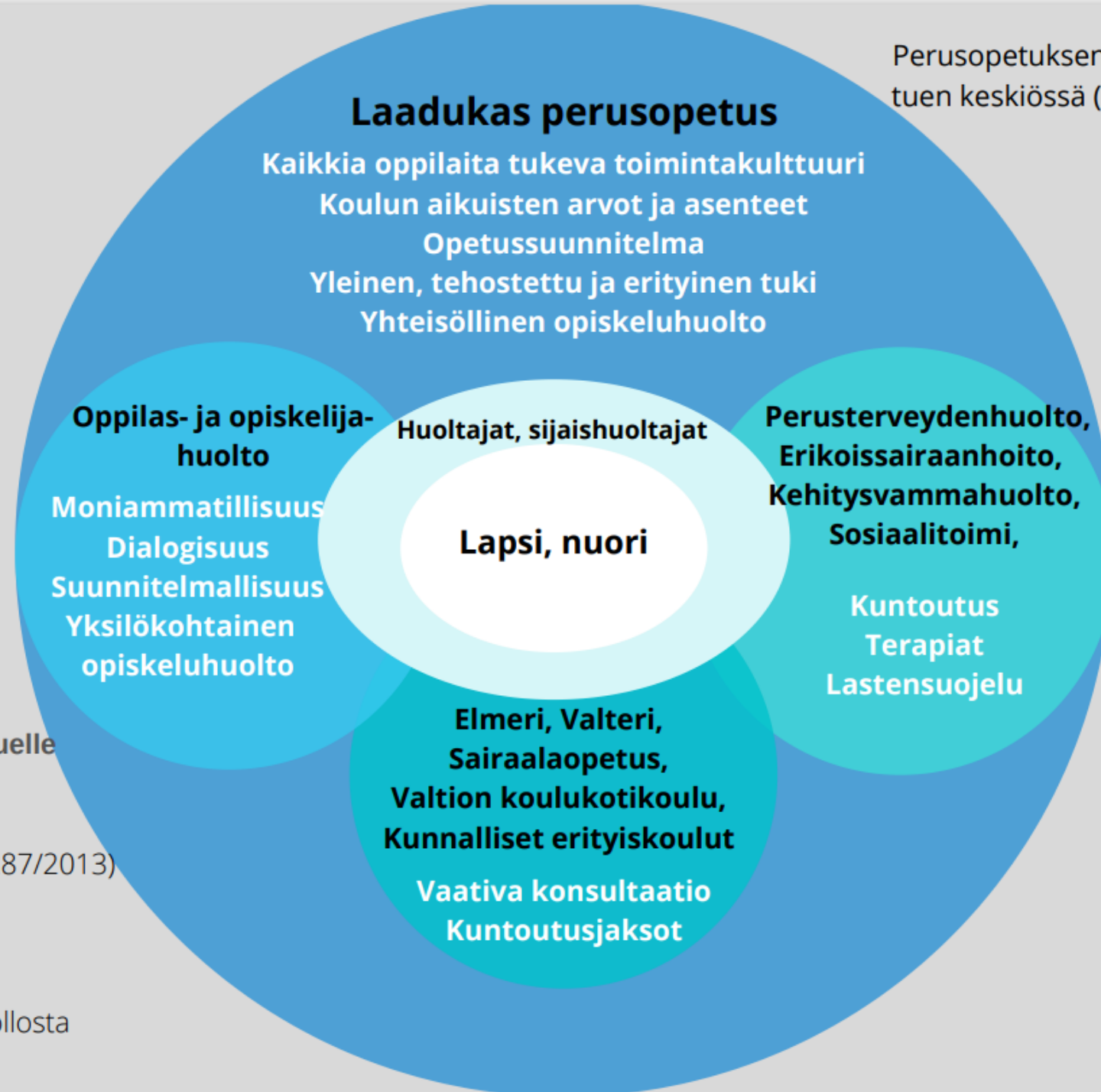

Palvelut ja toimijat

Palvelut ja toimijat

Perusopetuksen oppilas vaativan monialaisen tuen keskiössä (TUVET/Pesonen & Äikäs 2020)

Lainsäädännön antama kehys tuelle

Perusopetuslaki (628/1998)
Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
Terveystuettolaki (1326/2010)
Vammaispalvelulaki (380/1987)
Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)

Vaatu-toimijat

Sairaalaopetus, kunnallinen erityisopetus

- Tarja Kallio, konsultoiva erityisluokanopettaja (Kiinamyllyn koulu, Turku)
- Minna Ahlbäck, konsultoiva erityisluokanopettaja (Kiinamyllyn koulu, Turku)
- Päivi Hällfors, psykiatrinen sairaanhoitaja (Etappi-luokka, Vaasa)

Elmeri-koulut

- Kerttu Kuusisto, erityisluokanopettaja (Mylly-Antin koulu, Turku)
- Saara Scheinin, erityisluokanopettaja (Mylly-Antin koulu, Turku)

Valtion koulukodit

- Weckström Jan, apulaisrehtori, erityisluokanopettaja (Valtion koulukodit, Pedersöre)
- Grannabba Sami, erityisluokanopettaja (Valtion koulukodit, Pedersöre)

Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

- Granroth-Nalkki Sari, ohjaava opettaja
- Sankinen Suvi, ohjaava opettaja

VALTERI

Vaatu-toimijoiden esittelyvideot VIP-verkoston nettisivuilta: <https://vip-verkosto.fi/vaativa-konsultaatio/vaatu-toimijat/>

Inklusion vahvistaminen oikea-aikaisella tuella

Vaativa konsultaatio

Vaativaa konsultaatiota voidaan hyödyntää, kun lähipalveluiden moniammatillisen tuen muodot ovat jo käytössä ja silti lapsen tai nuoren tuen tarve jatkuu.

Maakunnallinen tai erva-taso

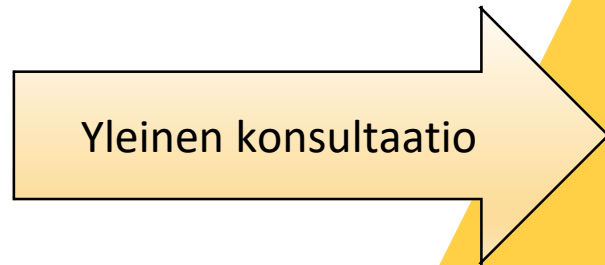
Kasvun- oppimisen ja koulunkäynnin tuki, usein erityisen tuen taso
- Sote-keskukset, Erikoissairaanhoido, OT
Vaatu-toimijat,

Kunnan taso

Sosiaali- ja terveystalvet
(perhekeskukset ja erikoissairaanhoido)

Koulun taso

- Varhaiskasvatus ja koulu sekä opiskeluhuolto: kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Yleinen konsultaatio

Useimmiten lähipalveluiden tuki riittää vahvistamaan lasten ja nuorten kasvua, kehitystä, oppimista ja koulunkäyntiä.

Vaativan konsultaation tarkoituksena on

1. löytää yhdessä lähitoimijoiden ja kodin kanssa ratkaisuja lapsen ja nuoren omaan ympäristöön
2. vahvistaa paikallista oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja monialaista yhteistyötä.

VALTERI

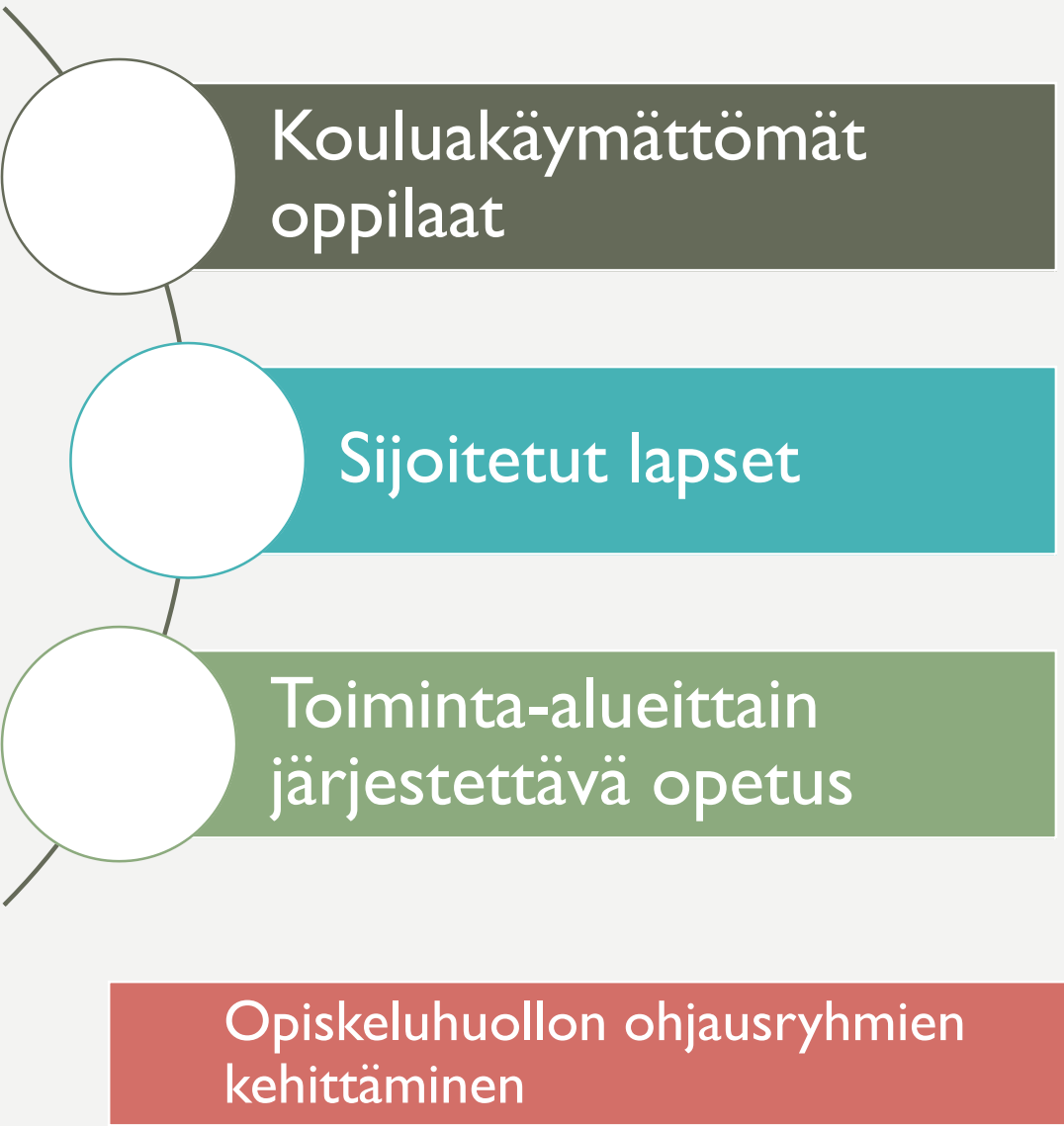
Teemaryhmät

VIP-VERKOSTON TUTKIMUKSIA JA TEEMARYHMÄT

TEEMARYHMIEN ESITTELYT

1. Millaisia odotuksia/ tavoitteita sinulla oli teemaryhmän työskentelylle?
2. Mitkä asiat ovat saaneet näkyvyyttä tai edistyneet kehittämistoiminnan aikana?
3. Mitä toiveita sinulla on Kouluakäymättömien-ryhmän teemojen edistymiselle tulevaisuudessa?

Kouluakäymättömät oppilaat

Sijoitetut lapset

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Opiskeluhuollon ohjausryhmien kehittäminen

Kouluakäymättömät lapset

TAVOITTEET

Kansallisen tutkimuksen ja koulutuksen vahvistaminen
Kansalliset suositukset

Yhteisen ymmärryksen lisääminen tutkimuksen, kehittämistyön ja koulutuksen avulla

- Mitä käsitteitä käytetään? Ongelmaton vs. ongelmallinen poissaolo?
- Voidaanko poissaolijoita luokitella syiden perusteella?
- Miten paljon ko. oppilaita on Suomessa?
- Onko heidän määränsä lisääntymässä?
- Mitä koulussa voidaan tehdä tilanteen parantamiseksi?
- Miten monialaista yhteistyötä kehitetään?

**Intensiiviset
interventiot**

**Kohdennetut
interventiot**

Ennaltaehkäisy

VALTERI

Sijoitetut lapset

TAVOITE: Sijoitettujen lasten koulunkäynnin ja oppimisen vahvistaminen sekä monialaisen yhteistyön edistäminen

Tietoisku:

Sijaishuollossa asuvan lapsen sivistyksellisten oikeuksien vahvistaminen koulun ja lastensuojelun yhteistyöllä <https://vip-verkosto.fi/vip-tietoiskut/>

Materiaalia:

<https://vip-verkosto.fi/materiaalit/dont-give-up-on-us-kokoontumisajot-15-9-2020-materiaalit-sijoitetut-lapset/>

Tulossa: Kyselyraportti yksityisistä lastensuojelutoimijoista (koulunkäynti)

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

TAVOITE: kuvata toiminta-alueittaisen opetuksen pedagogisia toimintatapoja ja käytänteitä sekä ohjeistaa opetushenkilöstöä ja huoltajia

Ryhmä on

- jakanut tietoa toimivista käytänteistä sekä tuottanut ohjemateriaaleja, jotka vastaavat käytännön haasteisiin
- nostanut esiin useita pohdittavia asioita ja tarpeen erilaisiin ohjeistuksiin esimerkkinä toiminta-alueittain järjestetyn opetuksen arviointi, HOJKS:in tavoitteiden asettaminen

OPISKELUHUOLLON OHJAUSRYHMÄPROSESSI

Mukana TYKS-
alueelta:

Pedersöre, Larsmo,
Nykarleby, Jakobstad,
Pori, Turku ja
Uusikaupunki

TAVOITE: Kehittää ohjausryhmän työskentelyä

Yhteisiä tavoitteita

- ☐ **Suunnittelu:** tehtävä ja tavoitteet, vuosikello, -suunnittelu, suunnitelmien päivitys
- ☐ **Johtaminen:** päätöksentekoprosessi, jalkautusvastuut,
- ☐ **Resurssit:** oikea kokoonpano, monitoimisuus, ajankäyttö
- ☐ **Toimintaperiaatteet:** selkeyttä tavoitteisiin, tehtäviin, toimintaan
- ☐ **Dialogi ja tiedonkulku:** lapset ja nuoret, muut työryhmät, päättäjät
- ☐ **Yhteistyö:** roolit, vastuut
- ☐ **Arviointi:** laadun arviointi, laatukriteerit

Kehittämiskohteiksi valittiin

- ☐ **Suunnittelu:** ohjausryhmän ja alaryhmien vuosikellot
- ☐ **Toimintaperiaatteet:** selkeyttä tavoitteisiin
- ☐ **Dialogi ja tiedonkulku:** erityisesti ohjausryhmän ja oppilaitosten välillä
- ☐ **Yhteistyö:** roolit, vastuut
- ☐ **Arviointi:** omavalvonta

VALTERI

Puhutaanko enemmän...

Onnistumisista

Ratkaisuista

Välittämisestä

Tulevaisuudesta

Arvostuksesta

Ilosta

Kehittämis- toiminnan helmet

YHTEISET KEHITTÄMISKOhteet

Yhteistyö

Moniammatillinen ja -alainen, Opiskeluhoito, OT-keskukset ja LAPE-palvelut

Koulutus, tarpeet, osaamisen jakaminen

Opettajankoulutus, luokan- ja aineenopettajat, eri hallintokunnat, spesifi osaaminen, tutkimustieto

Konsultaatio

Organisaation sisäinen, hallintokunnat, jalkautuminen, koordinointi, matala kynnys

Käytöksellään oireilevat lapset

Toimenpiteet

Varhaiskasvatus

Kehittäminen: vuorohoito, yksityinen päivähoito, maahanmuuttajalapsen, yhteistyö, tehdyn työn hyödyntäminen

Lisäksi

Sijoitetut lapset, nivel- ja siirtymävaiheet (luokka-asteet, ryhmät, koulut, kunnat, laitokset, tiedonsiirto, salassapito) sekä lähikouluperiaate (asenteet, tukeminen) ja opiskeluhoito

VALTERI

Hankkeen tuki VIP-verkostolle!

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Vaativan erityisen tuen pedagogiset ratkaisut

Työpaketti 1 - Jyväskylän yliopisto

TAVOITE: Koota ja levittää tutkimustietoa vaativan erityisen tuen pedagogisista ratkaisuista

TOIMENPITEET:

- Systemaattinen kirjallisuuskatsaus kansainvälisestä tutkimuksesta → suomenkieliset kirjallisuuskatsaukset tutkimusperusteisista pedagogisista menetelmistä opettajankouluttajien ja opettajien käyttöön
- Tutkimusperustaisten menetelmien käyttö erityisopettajakoulutuksen harjoittelussa
- Yliopistojen yhteisten opintojaksojen suunnittelu ja toteuttaminen
- Maksuttomat täydennyskoulutukset keväällä 2020

TUVET

<https://www.tuvet.fi/materiaali/>

KOULUIKÄISTEN LASTEN NEPSY-PALVELUPOLKU

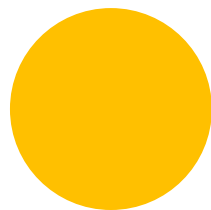
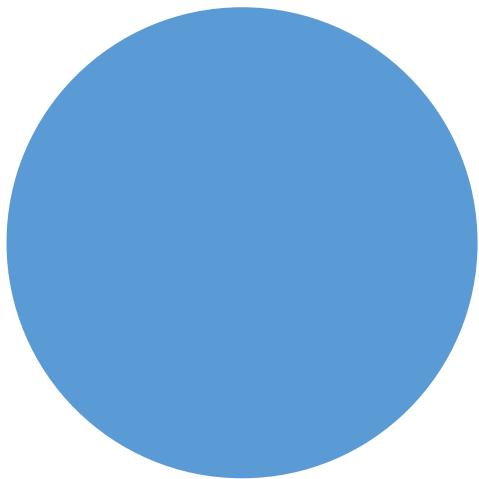
Kouluikäisten lasten nepsy- palvelupolku Vaasassa

22.11.2018

TAVOITTEENA

kouluikäisten lasten neuropsykiatristen häiriöiden/ oireiden hoitopolun selkeyttäminen ja palveluiden koordinoimisen parantaminen perusterveydenhuollossa

Opettajien ammattitaito lisääntyy

Opettajat oppivat mukauttamaan opetustaan, oppivat toisiltaan → laadukkaampaa opetusta

Oppilailla vähemmän odotusaikaa ja enemmän tukea saatavilla

Oppilaiden erimielisyydet selvitetään tehokkaasti

Oppilaat oppivat ottamaan vastaan apua eri aikuisilta

Oppilaiden akateemiset ja sosiaaliset tarpeet tulevat hyvin kohdatuiksi

Eriarvoisuus luokassa vähenee, samoin leimautuminen

Terveiset Dinolaaksosta – yhteisopettajuus voimavarana

Johanna Tiirikainen, Helmi Virta
Kaarisillan yhtenäiskoulu
14.2.2019

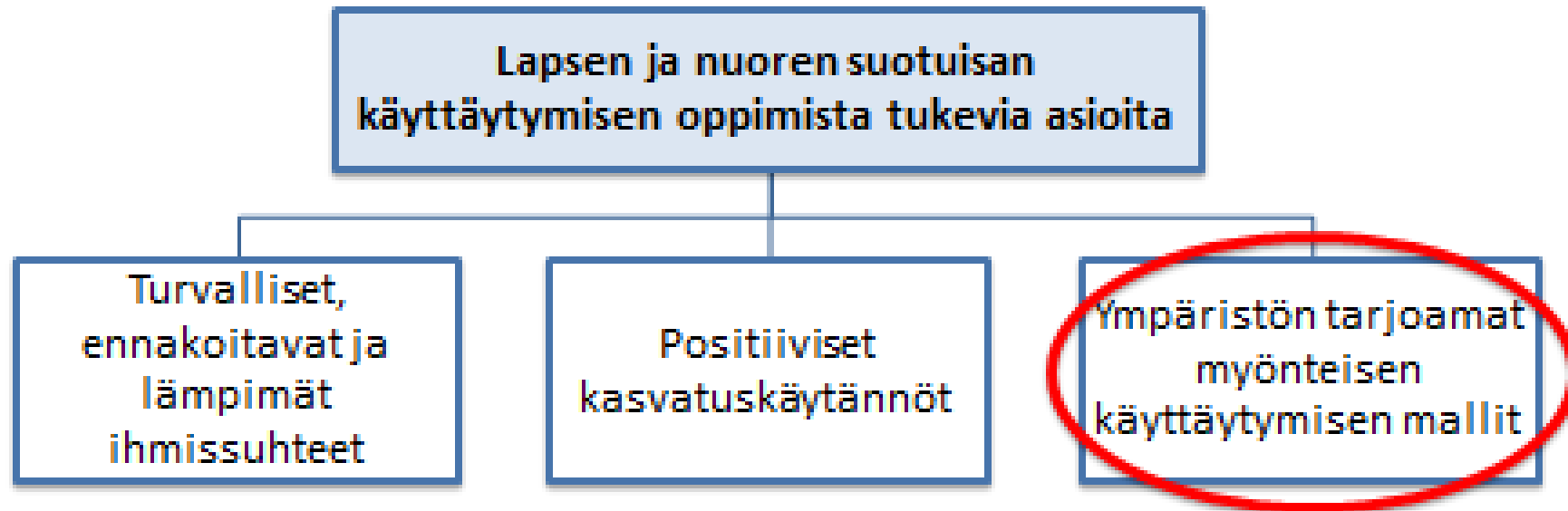
Käytöshäiriöt – Käypä hoito – suositus

- Ennaltaehkäisy tehokkain tapa taklata käytöshäiriöitä
- Pois rankaisukeskeisyydestä --> myönteiset kasvatus- ja ohjausmenetelmät
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen ja ohjaaminen koko ikäluokalle

KÄYTÖSHÄIRIÖIDEN HOITO

- aina ensisijaisesti psykososiaalista • laaja-alaista • oheishäiriöiden tehokas kuntoutus ja hoito – kehitykselliset vaikeudet – ADHD • joskus myös lääkkeellistä • sairaalahoidosta ei juurikaan hyötyä

Käytöshäiriöiden ehkäisy

Koulussa toteutettavat tunne-, vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaitoja kartuttavat ohjelmat

Verkostotyön ABC

- Eksotessa kehitetty verkostotapaamismalli - VIP-verkostossa mallia esitteli erityisasiantuntija Tiina Vormisto 3.12.2019
- Sovellettavissa erilaisiin monialaisiin ja moniammatillisiin keskusteluihin
- Huoltajien ja lapsen/nuoren osallistaminen
- Selkeä vastuujako
- Huolellinen suunnittelu ja valmistelu osana laadukasta verkostotyötä
- Kuntia sitoutettu käyttämään mallia yli toimialarajojen
- [Verkostokokouksen ABC](#)

VALTERI

MIKSI?

- ETTÄ ASIAKAS TULEE KUULLUKSI OMASSA ASIASSAAN
- ETTÄ LÄHEISET TULEVAT KUULLUKSI ASIASSAAN
- ETTÄ TYÖNTEKIJÄT TULEVAT KUULLUKSI ASIASSAAN
- YHTEINEN AJATTELU ASIASTA, IDEAT, MIKÄ VOI AUTTAA -muutostyöskentelyä
- VOIMAVAROJEN SAATTAMINEN YHTEEN

MITÄ VOIMME TEHDÄ YHDESSÄ?

Verkostot vahvoiksi - näin opitaan yhdessä

Kohti toimivaa monialaista
yhteistyötä Timo Järvensivu
7.2.2020

- Monialaisen yhteistyön kompastuskivien taklaaminen
- Yhteistyöstä kohti yhteistä luottamusta, sitoutumista
- Toisen puolesta tekeminen ei kannata --> yhdessä tekeminen kantaa pidemmälle
- Merkittävää olla luottamuksen arvoinen

Tunteminen	Luottamus	Sitoutuminen
Nimi, kasvot ja taustaorganisaatio sekä ihminen tittelien takana	Hyväntahtoisuus	Halu tehdä lupauksia: omaehtoisuus, merkityksellisyys, kytkeytyneisyys
Osaaminen ja kyvyt	Osaaminen ja kyvyt	Osaaminen ja kyvyt
Tarpeet ja odotukset	Haavoittuvuus	Rakenteelliset tekijät: estäjät ja mahdollistajat
Yhteinen historia	Johdonmukaisuus	Lupausten pitäminen

Timo Järvensivu 2019

Toimintamallit,
oppaat, julkaisut,
tietoiskut ja videot

Koulu ei ole viholliseni

taiteellinen kuvaus koulukieltäytymisestä

VALTERI

[Koulu ei ole viholliseni-video kesto 4 min.](#)

**Mikä motivoi
poissaoloon?**

Välttää
koulun
aiheuttamia
negatiivisia
tunteita

Välttää
sosiaalisia
tilanteita

Saada itselle
tärkeiden
ihmisten
huomiota

Saada koulun
ulkopuolisia
konkreettisia
"palkkioita"

SRAS

School Refusal Assessment Scale (Kearney 2007)

Koulupoissaolokysely

- Pyritään selvittämään mistä poissaolo johtuu
- 24 kysymystä, jotka pisteytetään ja saadaan suoraan näkymä ko. syihin
- Ei sisällä ympäristöön tai kiusaamiseen liittyviä asioita
- Käännetty osana pääkaupunkiseudun LAPE-työskentelyä
- Löytyy osoitteesta:

www.socca.fi

[Koulupoissaolokysely - lapsi_nuori.pdf](#)

ISAP

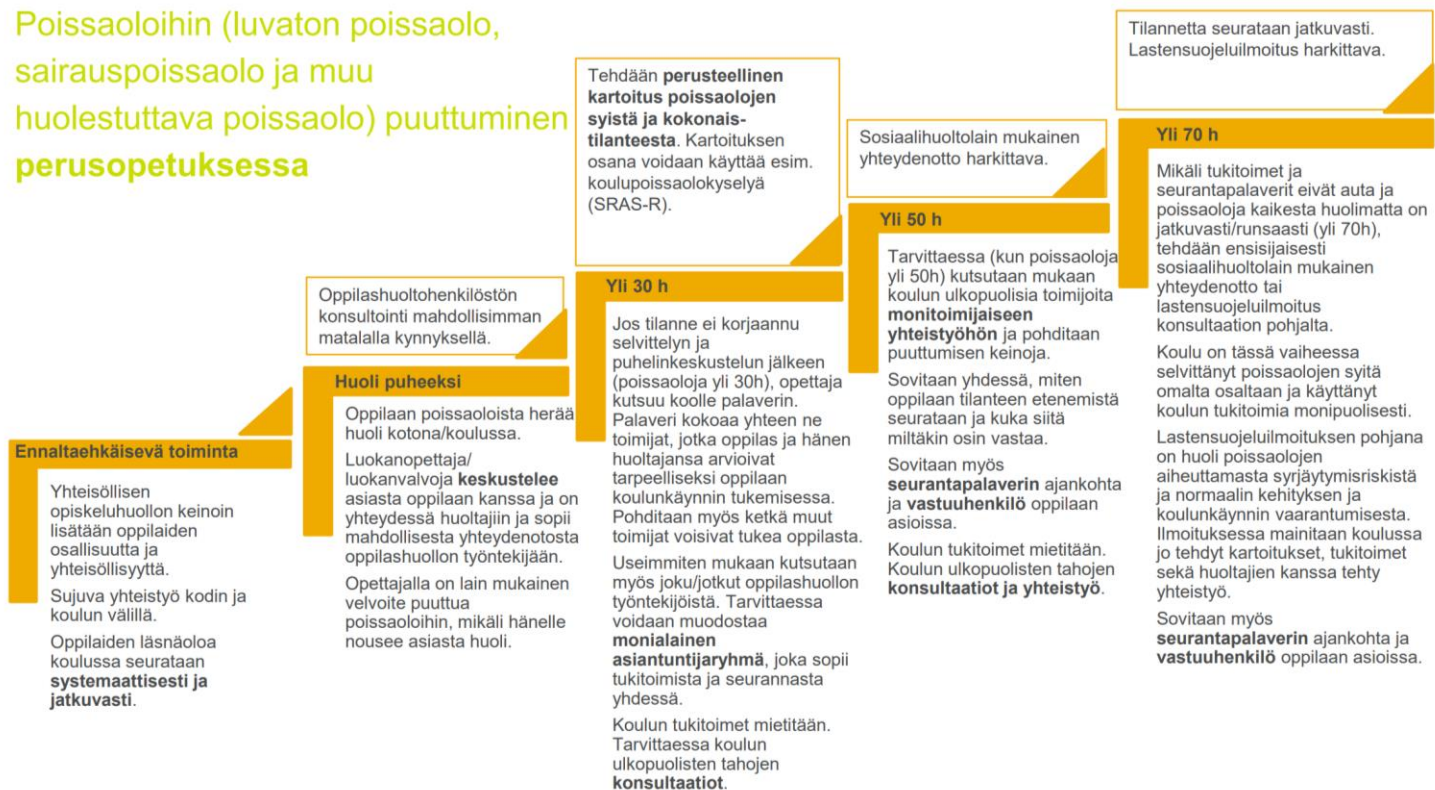
Inventory of School Attendance Problems

- Huomioi myös perheeseen ja kouluympäristöön liittyviä seikkoja
- 48 kysymystä
- Voidaan käyttää poissaolojen syiden kartoittamiseen
- Oppilaat arvioivat sekä oireen vaikeutta, että sen vaikutusta koulunkäyntiin
- Validoitu 8 – 19 –vuotiaille
- Suomennettu osana Monni Online-hanketta
- Pilotoitu 2019
- Julkaistu Vip-verkoston ja Tuuvien sivuilla

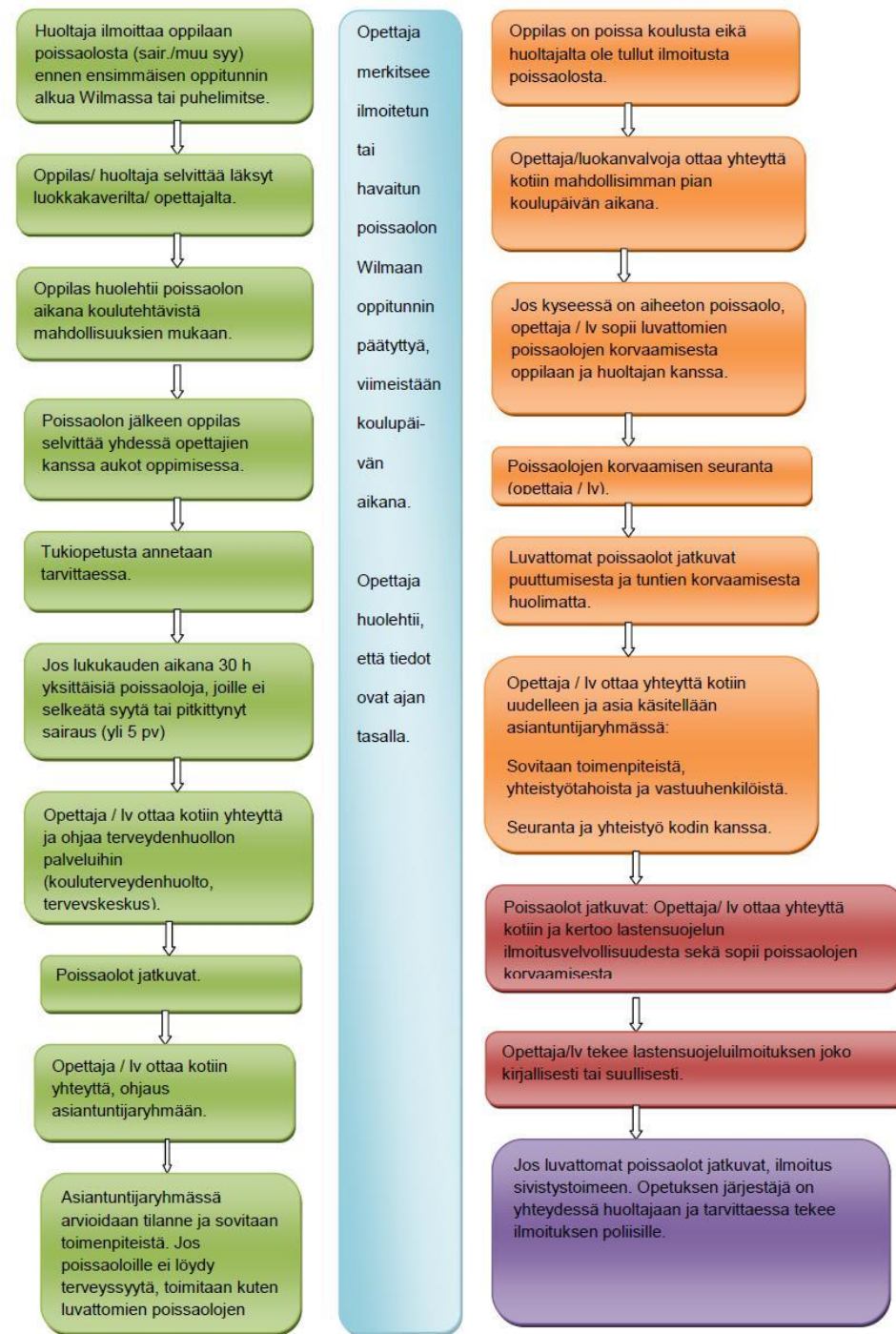
[Koulupoissaolojen-oireet-ja-syyt-ISAP-kysely](#)

Poissaoloihin puuttumisen malleja

Poissaoloihin (luvatun poissaolo, sairauspoissaolo ja muu huolestuttava poissaolo) puuttuminen **perusopetuksessa**

POISSAOLoihin PUUTTUMISEN PIRKKALASSA

[Pääkaupunkiseudun poissaoloihin puuttumisen malli- VIP-verkosto](#)

Poissaoloihin puuttuminen, Hämeenlinnan malli

1. Taso: ennaltaehkäisy

Yhteisöllisen opiskeluhuollon keinoin lisätään yhteisöllisyyttä ja tuetaan osallisuutta:

- lämmin vuorovaikutus oppilaan ja perheen kanssa
- aktiivinen ryhmäyttäminen ja ystävystymisen tukeminen
- kiusaamisen ehkäiseminen
- oppilashuolto mukana luokkien työskentelyssä
- riittävä ja oikea-aikainen tuki oppimisen pulmissa

Huoli puheeksi

Kun oppilaan poissaoloista herää huoli koulussa tai kotona tai kun 30h ylittyy

- LV/LO on yhteydessä huoltajaan
 - tarvittaessa perhepalaveri
 - tarvittaessa tukiopestusta
- Jatkuva seuranta ja nopea reagointi, jos poissaoloja ei selvitetä. Jos Wilma-viesteihin ei reagoida, yhteys puhelimitse.
- Oppilashuollon konsultointi matalalla kynnyksellä

2. Taso: kohdennetut interventiot

Poissaoloja yli 50 tuntia

LV/LO kutsuu huoltajan yksilökohtaiseen OHR-palaveriin

Selvitetään syitä poissaoloille; oppimisvaikeudet, ahdistus, terveys
-> ohjaus terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi

Sovitaan, kuka vastaa oppimisen tuesta ja koulun sisäisestä tiedon siirrosta

Sovitaan seurannasta ja prosessin vastuuhenkilöstä

Tarvittaessa ohjaus muihin palveluihin

3. taso: intensiiviset interventiot

Poissaoloja yli 100 tuntia

Yksilöllinen OHR + tuen tarpeen kartoitus
Palvelutarpeen arviointi/ Lasu-ilmoitus tapauskohtaisesti

Ensisijaisesti käydään koulussa, tarvittaessa opetuksen räätälöinti mm. räätälöity lukujärjestys, Interventiot pienryhmään, lyhennetty koulupäivä. Oppimis-pakettien koordinoijana erityisopettaja.

Oppilashuollon rooli myös linkkinä hoitavan tahon ja koulun välillä tarvittaessa (Lähitutor)

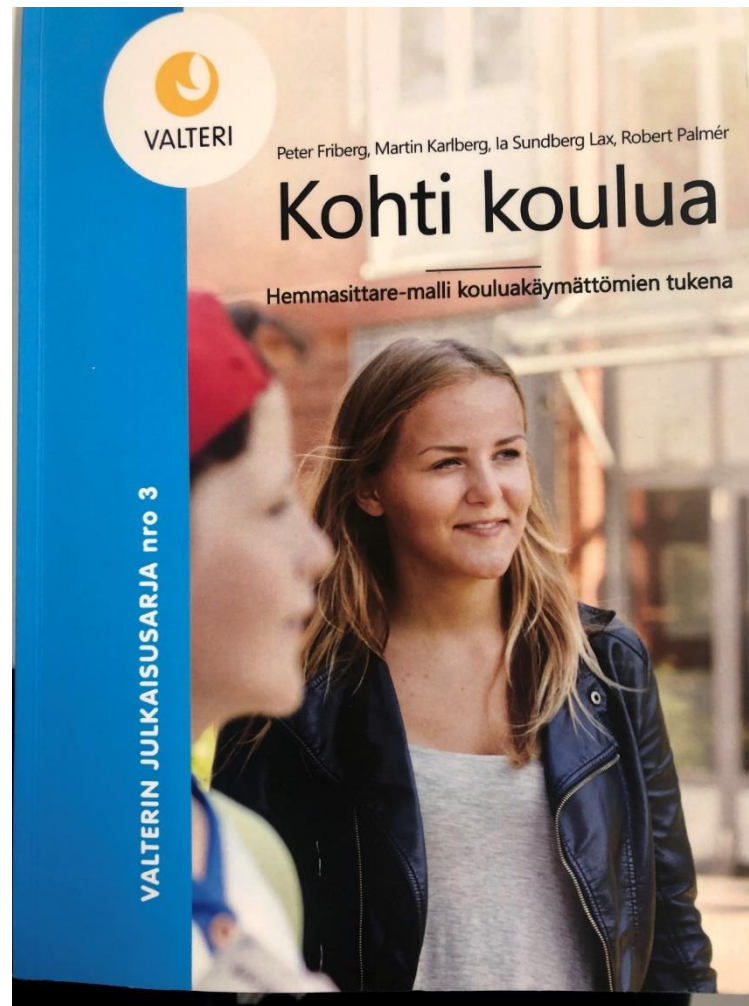
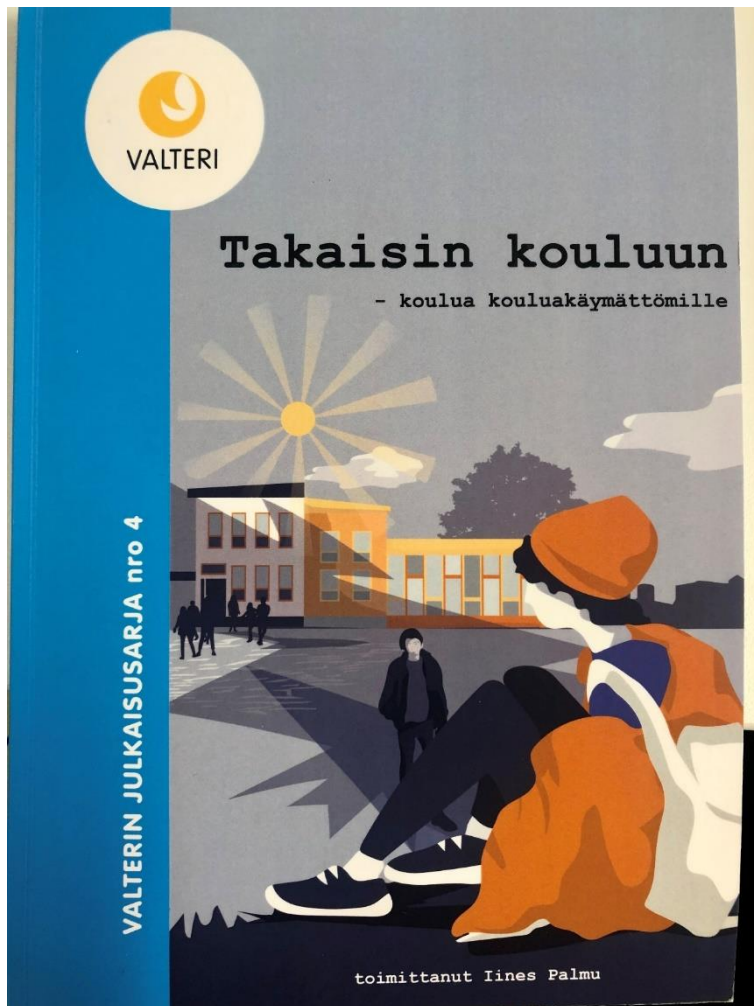
Yleisesti:

Luokanvalvoja/ -opettaja seuraa poissaoloja yksilökohtaisesti ja käynnistää toimenpiteet tarpeen mukaan. Huoltaja selvittää oppilaan poissaolot viiveettömästi. Poissaolon syy ”selvitettävä”, kunnes selvitys huoltajalta saadaan.

Lisäksi huomioitavaa:

Selvittämättömiin poissaoloihin puututaan heti. Jos selvittämättömiä poissaoloja on **kaksi päivää tai 12 h**, LO/LV keskustelee oppilaan ja vanhempien kanssa. Tarvittavat tukitoimet aloitetaan välittömästi.

Jos **selvitettyjä** poissaoloja on toistuvasti, myös silloin LO/LV keskustelee asiasta oppilaan ja vanhempien kanssa. Joskus terveydellisten syiden takaa voi löytyä myös muita syitä. Tarvittaessa perhettä ohjataan kouluterveydenhuoltoon, tai kutsutaan koolle yksilöllinen oppilashuoltoryhmä.

Takaisin kouluun - koulua
kouluakäymättömille. (2020)
Valterin julkaisusarja nro 4

Kohti koulua - Hemmasittare-
malli kouluakäymättömien
tukena. (2020) Valterin
julkaisusarja nro 3

Pieni opas koulunkäynnin
tueksi

Kehittämishaasteita ja ratkaisumalleja

Laitosten ja koulun välinen yhteistyö --> Yhteistyöiltapäivät lastensuojelulaitosten kanssa, toistemme toimintakulttuuriin syventyminen myös lainsäädännöllisestä näkökulmasta

Koulun valmistelu uuteen oppilaaseen --> Oppilashuollon yhteistyökuviot, koulujen toimintakulttuurin ja yhteisöllisen oppilashuollon kehittämistyö esim. ryhmäyttäminen, kun uusi oppilas tulee kouluun

Verkoston osaamisen kehittäminen --> Traumatietoisuuden lisääminen

Toiminta-alueittainen järjestettävä opetus

- [TOI vai ei? -kyselytyökalu](#)
- [Kaikki oppii -julkaisu](#)
 - Mitä tarkoittaa pidennetty oppivelvollisuus ja mistä kaikesta erityisen tuen päätöksessä pitäisi päättää
 - Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus
 - Esimerkkipolkuja
 - Hyödyllisiä lähteitä
- [Palapelimalli TOI-opetuksen järjestämisen suunnitteluun](#)
- [VIP-tietoiskut](#) toiminta-alueittain järjestetystä opetuksesta
- Linkkejä [käytössä oleviin materiaaleihin](#) toiminta-alueittain järjestetystä opetuksesta
- Vielä tulossa: Milloin toiminta-alueittaiseen opetukseen? (OPH:n sivuilla julkaistava teksti) Pohdintaa oppiaineittain järjestetyn opetuksen vaihtoehtoista esim. kehitysvammaisille oppilaille sekä toiminta-alueittaisen opetuksen toimintatavoista.

[IPad itsearvioinnin tukena ja opiskeluvälineen TOI-opetuksessa](#)

Ruusuja

- Ydinryhmälle, verkostopäivien osallistujille ja esiintyjille
- Aluehallintovirastolle (Kasvun ja oppimisen tuen päivät)
- Monialaisille agenteille, koordinaattoreille ja kiinnostuneille, kokemusasiantuntijoille
- Viestin vastaanottamisesta, mukanaolosta (uutissähkeet, hankeyhteistyö)
- Verkostoitumisesta

*On helpompi rakentaa
vahvoja lapsia,
kuin korjata*

rikkinäisiä aikuisia

Frederick Douglass (1818-1895)

**KEHITTÄMIS-
TYÖTÄNNE
TUKESSA:**

Suvi Sankinen
Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
suvi.sankinen@valteri.fi
p: 029 533 5406

Merja Koivisto
Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
merja.koivisto@valteri.fi
p: 029 533 2859